

**ENERJİ MƏSƏLƏLƏRİNİ TƏNZİMLƏMƏ AGENTLİYİNİN
2022-Cİ İL ÜZRƏ FƏALİYYƏTİNƏ DAİR**

İLLİK HESABAT

Fəsil I

ENERGETİKA SUBYEKTLƏRİ VƏ İSTEHLAKÇILARLA İŞ ÜZRƏ FƏALİYYƏT

Elektrik enerjisi təchizatı sahəsində yeni, yaxud yenidən qurulan, həmçinin enerji təchizat sxemini dəyişən elektrik qurğularının layihələrinin və qaz təchizatı sahəsində tikilən, yenidən qurulan obyektlərin layihə sənədlərinin razılaşdırılması üzrə:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 20 avqust tarixli 1434 nömrəli və 2022-ci il 16 iyul tarixli 1750 nömrəli fərmanlarına əsasən 2022-ci ilin 1 iyul tarixinədək elektrik enerjisi üzrə 108 ədəd (26 ədədi 0,4 kV-luq şəbəkədən, 82 ədədi isə yüksək gərginlikli şəbəkədən) elektrik qurğusunun layihə sənədi razılaşdırılmış, 31 ədəd layihə sənədinin isə aşkar olunmuş çatışmazlıq səbəbindən razılaşdırılmasından imtina olunmuşdur.

Qaz təchizatı üzrə 1501 ədəd tikinti obyektinin layihə sənədi razılaşdırılmış, 100 ədəd layihə sənədinin isə aşkar olunmuş çatışmazlıq səbəbindən razılaşdırılmasından imtina olunmuşdur.

Təqdim olunmuş layihələrdə aşağıda qeyd edilən pozuntu hallarına yol verildiyi müəyyən olunmuşdur:

- texniki şərtlərdə qoyulan tələblərdən kənara çıxmalar;
- elektrik veriliş xətlərinin trassasının kommunikasiyası olan müəssisələrlə razılaşdırılmaması;
- elektrik və qaz avadanlıqlarının texniki xarakteristikalarının tam şəkildə qeyd olunmaması.

Layihələrdə yol verilən pozuntuların aradan qaldırılması istiqamətində sifarişçilərə məsləhətlər verilmiş, pozuntuların aradan qaldırılmasına köməklik göstərilmişdir.

Elektrik enerjisi təchizatı sahəsində istismara buraxılış aktlarının verilməsi üzrə:

Hesabat dövründə 186 ədəd (39 ədədi 0,4 kV-luq şəbəkədən, 147 ədədi isə yüksək gərginlikli şəbəkədən) elektrik qurğusu üçün istismara buraxılış aktı verilmişdir.

Elektrik qurğuları üçün istismara buraxılış aktının verilməsinə dair müraciətlər araşdırılarkən aşağıdakı tipik pozuntu halları aşkar edilmişdir:

- layihədən kənara çıxmalar;
- təhlükəsizlik texnikasına dair tədbirlərin görülməməsi;
- ölçü-sınaq sənədlərinin tam olmaması.

Agentlik tərəfindən aşkar edilmiş pozuntuların aradan qaldırılması istiqamətində sifarişçilərə məsləhətlər verilmiş, pozuntuların aradan qaldırılmasına köməklik

göstərilmişdir. Həmin pozuntular aradan qaldırıldıqdan sonra sifarişçilərin təkrar müraciəti əsasında baxışlar keçirilərək istismara buraxılış aktları verilmişdir.

Sənaye qaz qurğularının istismarına icazə verilməsi üzrə:

Təbii qaz istehlakçılarının təqdim etdikləri 528 ədəd layihəyə uyğun olaraq tikintisi başa çatdırılmış sənaye qaz qurğularının istismarına icazə verilmişdir.

Sənaye qaz qurğularının istismarına icazə verilməsinə dair müraciətlər araşdırılarkən aşağıdakı tipik pozuntu halları aşkar edilmişdir:

- sənaye qaz qurğularının texniki pasportlarının təqdim olunmaması;
- layihəyə uyğun olaraq qurğu və avadanlıqların tam quraşdırılmaması.

Agentlik tərəfindən aşkar edilmiş pozuntuların aradan qaldırılması istiqamətində sifarişçilərə məsləhətlər verilmiş, pozuntuların aradan qaldırılmasına köməklik göstərilmişdir. Həmin pozuntular aradan qaldırıldıqdan sonra sifarişçilərin təkrar müraciəti əsasında sənaye qaz qurğularının istismarına icazə verilmişdir.

Dövlət müəssisələrində elektrik qurğularında və qaz təchizatı sahələrində nəzarət tədbirlərinin həyata keçirilməsi üzrə:

Agentlik tərəfindən təsdiq olunmuş plana uyğun olaraq dövlət müəssisələrində elektrik qurğularının texniki istismar, təhlükəsizlik texnikası qaydalarına əməl olunmasının və elektrik enerjisindən istifadənin vəziyyəti ilə bağlı 801, qazdan səmərəli istifadənin və qaz qurğularının etibarlı istismarının təmin edilməsi, həmçinin müvafiq sahəyə dair normativ hüquqi aktların tələblərinə əməl olunması vəziyyətinin araşdırılması məqsədilə 629 nəzarət tədbiri həyata keçirilmişdir. Aşkar olunmuş pozuntuların aradan qaldırılması üçün icrası məcburi olan göstərişlər verilmişdir.

Dövlət elektroenergetika müəssisəsi ilə enerji təchizatı müəssisəsi arasında quraşdırılmış elektrik sayğaclarının yoxlanılması üzrə:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 2 fevral tarixli 18 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 7.15-ci bəndinin tələblərinə əməl olunmasının yoxlanılması məqsədilə Agentlik tərəfindən müvafiq olaraq "Azərenerji" ASC və "Azərişiq" ASC-nin nümayəndələrinin iştirakı ilə 80 ədəd elektrik sayğacının texniki vəziyyətinə baxış keçirilmiş, cərəyan transformatorlarının sxemləri və əmsalları yoxlanılıb möhürlənmişdir.

Ölkədə elektrik enerjisi təchizatının yaxşılaşdırılması sahəsində aparılan işlər üzrə:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin ölkədə elektrik enerjisi ilə təmin edilməyən yaşayış məntəqələri, qeyri-yaşayış sahələri barədə məlumatların dəqiqləşdirilərək mütəmadi olaraq yenilənməsi və bunun üçün tədbirlərin görülməsi istiqamətində işlərin intensivləşdirilməsi və nəticəsi haqqında ildə iki dəfə olmaqla Nazirlər Kabinetinə məlumat verilməsi barədə 2019-cu il 13 may tarixli 12/12-53 nömrəli və 2020-ci il 11 mart tarixli 2971 nömrəli tapşırıqlarının icrası ilə əlaqədar Energetika Nazirliyinin 2020-

ci il 4 may tarixli F-53 nömrəli əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun üzvləri, aidiyyəti yerli icra hakimiyyəti orqanlarının nümayəndələri və enerji təchizatı müəssisəsinin əməkdaşları ilə birlikdə elektrik enerjisi ilə təmin edilməyən yaşayış məntəqələri, qeyri-yasayış sahələri barədə məlumatlar dəqiqləşdirilmiş, 2021-ci ilin ikinci yarımili üzrə məlumatlar 2022-ci il 10 fevral tarixli EN-01-08-451/22 nömrəli məktubla, 2022-ci ilin birinci yarımili üzrə məlumatlar isə 2022-ci il 4 avqust tarixli EN-01-08-2575/22 nömrəli məktubla Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Qeyd olunan məlumatların yenilənməsi məqsədilə işlər davam etdirilir.

Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahələrində daxil olmuş şikayətlərin araşdırılması üzrə:

Agentliyə bilavasitə istehlakçılardan, Energetika Nazirliyindən və digər qurumlardan daxil olmuş elektrik enerjisi təchizatı üzrə 4450, qaz təchizatına dair 659, istilik enerjisi təchizatı üzrə 77 şikayət mahiyyəti üzrə araşdırılmışdır. Həmin araşdırmalar nəticəsində aşkar olunmuş pozuntuların aradan qaldırılması üçün qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tədbirlər görülmüşdür.

Araşdırma zamanı müəyyən edilmişdir ki, həmin şikayətlərin əksəriyyəti aşağıdakı pozuntularla bağlı olmuşdur:

Elektrik enerjisi təchizatı üzrə:

- iddia müddəti keçmiş borcların istehlakçılardan tələb olunması;
- gərginliyin normadan aşağı olması;
- xəbərdarlıq edilmədən qanunsuz olaraq elektrik enerjisinin verilişinin dayandırılması;
- istehlakçıların elektrik şəbəkəsinə qoşulması zamanı enerji təchizatı müəssisəsi tərəfindən mövcud qaydaların tələblərinə əməl olunmaması;
- elektrik enerjisinin təchizatında fasilələrin yaranması.

Qaz təchizatı üzrə:

- qazın təzyiqinin normadan aşağı olması;
- fərdi yaşayış evlərinin qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulmasında əsassız maneələrin yaradılması;
- qaz paylayıcısı tərəfindən tərtib olunmuş aktlara görə əsassız hesabatların aparılması;
- qaz təchizatında fasilələrin yaranması.

İstilik enerjisi təchizatı üzrə:

- mənzillərin mərkəzləşdirilmiş istilik sistemi ilə təmin edilməməsi;
- istilik enerjisinin təchizatında fasilələrin yaranması;
- temperaturun normadan aşağı olması.

Elektrik enerjisi təchizatı üzrə 2 şikayətin əsassız olduğu müəyyən edilmiş, bu barədə şikayətçilər kifayət qədər məlumatlandırılmışdır.

Şikayətlərin araşdırılması zamanı aşkar edilmiş qayda pozuntularının aradan qaldırılması üçün icrası məcburi olan göstərişlər verilmişdir.

Müraciətlərin həllində göstərilmiş köməliyə görə Agentliyə elektrik enerjisi təchizatı ilə bağlı 189, qaz təchizatı üzrə 34, istilik enerjisi təchizatı ilə əlaqədar isə 1 təşəkkür məktubu daxil olmuşdur.

İnzibati xəta haqqında işlərə baxılması üzrə:

Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 279-cu, 281-ci və 282-ci maddələri üzrə Agentlik tərəfindən ümumilikdə 140 inzibati xəta haqqında işə baxılmış, onlardan 138 iş üzrə inzibati tənbeh vermə haqqında qərar, 2 iş üzrə isə inzibati xəta haqqında iş üzrə icraata xitam verilməsi barədə qərar qəbul edilmişdir.

Agentlik tərəfindən 30 iş üzrə məhkəmələrdə üçüncü şəxs və ya cavabdeh qismində mütəxəssislərin iştirakı təmin edilmiş və məhkəmələr tərəfindən tələb olunduğu hallarda yazılı mütəxəssis rəyləri verilmişdir.

Agentlik tərəfindən aparılmış araşdırmalar nəticəsində ümumilikdə 5 obyektin elektrik qurğu və avadanlıqları Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 2 fevral tarixli 18 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın, 8 obyektin qaz qurğularının isə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 12 may tarixli 80 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Qazdan istifadə Qaydaları"nın tələbləri pozulmaqla texniki sənədləşdirmə aparılmadan elektrik və qazpaylayıcı şəbəkələrinə qoşulduğu aşkar edilmiş, müvafiq tədbirlər görülməklə nöqsanların aradan qaldırılması təmin olunmuşdur.

Texniki Şuraların fəaliyyəti üzrə:

Energetika Nazirliyinin 2022-ci il 29 avqust tarixli F-90 nömrəli əmri ilə 3 sayılı "ASAN Kommunal" mərkəzində və Bakı "KOB evi"ndə Texniki Şuralar yaradılaraq Şuraların sayı 21-ə çatdırılmışdır.

2022-ci il ərzində 1, 2 və 3 sayılı "ASAN Kommunal" mərkəzlərində, Bakı, Xaçmaz və Yevlax KOB evlərində, Sumqayıt, Gəncə, Sabirabad, İmişli, Masallı, Quba, Bərdə, Mingəçevir, Qəbələ, Şəki, Şamaxı, Kürdəmir, Tovuz, Ağcabədi və Balakən "ASAN xidmət" mərkəzlərində fəaliyyət göstərən Texniki Şuralara Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 4 aprel tarixli 1313 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Sahibkarların tələb olunan gücü 150 kVt-a qədər (150 kVt da daxil olmaqla mövcud 0,4 kV-luq şəbəkədən) olan mövcud və ya inşa ediləcək tikinti obyektlərinin elektrik enerjisi (güc) alması üçün texniki şərtlərin, layihə sənədlərinin hazırlanması və verilməsi, habelə enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması Qaydası"nın tələblərinə uyğun olaraq ümumilikdə 3844 müraciət qəbul olunaraq icra edilmişdir.

Biliklərin yoxlanılması üzrə:

İstehlakçıların müraciətləri əsasında 253 müəssisədə 722 nəfər olmaqla elektrotexniki heyətin və elektrik təsərrüfatlarına cavabdeh şəxslərin texniki istismar, təhlükəsizlik texnikası qaydaları üzrə peşə bilikləri yoxlanılmış, yoxlama nəticəsində biliklərin artırılması üzrə Agentlik tərəfindən təkliflər verilmiş, bu istiqamətdə müraciət edən istehlakçılara köməklik göstərilmişdir.

Qaz təchizatı sahəsində keyfiyyət göstəricilərinin tətbiqi üzrə:

Agentliyin Nizamnaməsinin 3.1.28-ci və 3.1.29-cu yarımbəndlərinin icrasını təmin etmək məqsədilə qazın keyfiyyət göstəricilərinin təyin edilməsi, eləcə də tənzimləmə

prosedurlarının və nəzarətin həyata keçirilməsi ilə bağlı araşdırmalar aparılmış və tədbirlər görülmüşdür. Həmin tədbirlərə uyğun olaraq SOCAR-ın mütəxəssisləri ilə birgə “Qaz İxrac” İdarəsinin Magistral Qaz Kəmərləri Sahələrinə məxsus qaz ölçü qovşaqlarında istismarda olan “NGC” markalı axın qaz xromatoqraflarına Agentlik tərəfindən təsdiqlənmiş plan-qrafikə əsasən ayda bir dəfə texniki baxış keçirilməsində iştirak edilmişdir.

SOCAR-ın “Neftqazəlmütədqiqatlayihə” İnstitutunun Qazın keyfiyyət göstəricilərinin təyini üzrə laboratoriyasının mütəxəssisləri ilə birgə qaz ölçü qovşaqlarından qaz nümunələrinin götürülməsində, karbohidrogenə və suya görə şəhənin nöqtəsinin təyini prosedurlarında iştirak edilmişdir.

Qaz təchizatı müəssisələri tərəfindən SAİDİ (kəsintilərin orta müddət göstəricisi) və SAİFİ (kəsintilərin orta tezlik göstəricisi) hesablama metodikasının təhlil olunması məqsədilə “Azəriqaz” İB-dən 2022-ci il üzrə qazpaylayıcı şəbəkədə baş vermiş kəsintilərlə bağlı (planlı və plandankənar) məlumatlar əldə edilmişdir. Belə ki, Bakı şəhəri və regionlar nəzərə alınmaqla bütün qaz xidmət sahələri üzrə istehlakçıların qaz təchizatında baş vermiş kəsintilər barədə məlumatlar gündəlik əsasda Agentliyə təqdim olunur. “Azəriqaz” İB tərəfindən təqdim olunmuş 2022-ci il üzrə məlumatlar əsasında SAİDİ və SAİFİ göstəriciləri hesablanmış və təhlillər aparılmışdır.

Ölkədə nəql olunan, paylanan və istehlak olunan qazın keyfiyyətinin və uçotunun dövlət standartlarının tələblərinə uyğunluğunun yoxlanılması məqsədilə SOCAR-ın “ROCWEB” informasiya portalı vasitəsilə ölçü qovşaqlarından alınan qazın keyfiyyət göstəricilərinə və digər parametrlərinə səmərəli nəzarət edilir.

Payız-qış mövsümünə hazırlıq vəziyyətinin yoxlanılması üzrə:

Təchizatın dayanıqlılığının təmin edilməsi və istehlakçıların fasiləsiz, keyfiyyətli elektrik və istilik enerjisi, habelə təbii qaz ilə təmin olunması məqsədilə “Azəristiliktəchizat” ASC, “Qaz İxrac” İdarəsi, “Azəriqaz” İB, “Azərenerji” ASC və “Azərişiq” ASC-nin məsul subyektlərinin payız-qış mövsümünə hazırlığı üzrə onlar tərəfindən təqdim olunmuş tədbirlər planlarına əsasən görülməli işlərin icra vəziyyətinin müəyyənəşdirilməsi üçün monitorinqlər aparılmışdır. Payız-qış mövsümünə hazırlıq işlərinin nəticələrinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 24 fevral tarixli 65 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində payız-qış mövsümünə hazırlıq işlərinin aparılması Qaydası”na uyğun olaraq davam etdirilir.

Qaz və istilik təchizatı müəssisələrində qanunvericiliyə əməl olunmasının monitorinqi üzrə:

Agentliyin 2022-ci il 30 aprel tarixli AERA-01-19-194/22 nömrəli məktubu əsasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 16 iyul tarixli 204 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası”nın 3.2-ci, 3.6-cı və 3.7-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş istiqamətlər üzrə 2022-ci il 4 aprel tarixindən 2022-ci il 17 may tarixinədək “Azəriqaz” İB tərəfindən 2021-ci il ərzində qaz təchizatı sahəsində qanunvericiliyə əməl olunması vəziyyətinin müəyyən edilməsi üçün monitorinq keçirilmiş, aşkarlanan nöqsanlar rəsmiləşdirilmiş və nəticələri “Azəriqaz” İB-yə təqdim edilmişdir.

Energetika Nazirliyinin 2022-ci il 25 avqust tarixli F-89 nömrəli əmrinə əsasən 2022-ci il 1 sentyabr tarixindən 2022-ci il 10 oktyabr tarixinədək “Azəristiliktəchizat” ASC-nin növbəti istilik mövsümündə əhaliyə və digər istehlakçılara etibarlı və keyfiyyətli istilik təchizatı xidmətlərinin təşkili vəziyyətinin qiymətləndirilməsi məqsədilə monitoring keçirilmiş, aşkarlanan nöqsanlar rəsmiləşdirilmişdir. Bundan sonra monitoringin nəticələrinə “Azəristiliktəchizat” ASC-nin nümayəndələrinin iştirakı ilə baxılaraq 2022-ci il 4 noyabr tarixli AERA/Q-007 nömrəli Qərar qəbul edilmiş və surəti “Azəristiliktəchizat” ASC-yə təqdim edilmişdir.

Fəsil II

STRATEGİYANIN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ VƏ INNOVASİYALAR ÜZRƏ FƏALİYYƏT

Müvafiq sahədə strategiyanın müəyyən edilməsi və innovasiyaların tətbiqi üzrə:

- Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının “Azərbaycan Respublikasında yeni yaradılmış Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin fəaliyyətinə dəstək” layihəsi çərçivəsində “Şəbəkə itkiləri” və “Resursların adekvatlığı” mövzularında keçirilmiş mentorluq görüşləri çərçivəsində beynəlxalq təcrübə araşdırılmış və bu sahədə Gürcüstanda tətbiq edilən normativ hüquqi baza əsasında “Elektrik enerjisi itkilərinin tənzimləmə dövrü üçün normativ göstəricilərinin müəyyənləşdirilməsi Qaydaları”nın, “Adekvatlığın mövsüm və qısa müddətli qiymətləndirilməsi üçün Metodologiya”nın və “Adekvatlığın uzun və orta müddətli qiymətləndirilməsi üçün Metodologiya”nın ilkin layihələri hazırlanmışdır. Sözügedən Qaydaların layihəsi Avropa Komissiyası tərəfindən maliyyələşdirilən EU4Energy layihəsinin II fazası çərçivəsində hazırlanmış “Azərbaycan Respublikası üçün Fəaliyyət Planı”nın “4.1. Şəbəkə itkiləri üçün stimullaşdırıcı tənzimləmə (elektrik enerjisi, qaz təchizatı)” bəndinin icrası çərçivəsində cəlb edilmiş ekspertlərin rəyinə təqdim edilmiş və qanunvericiliyə uyğun olaraq təsdiq edilməsi məqsəduyğun hesab edilmişdir.

- Asiya İnkişaf Bankının Mərkəzi Asiya Regional İqtisadi Əməkdaşlıq (CAREC) Proqramı çərçivəsində hazırlanmış “Azerbaijan Energy Outlook 2030” sənədinin yeni versiyasına dair rəy və təkliflər hazırlanaraq aidiyyəti üzrə təqdim edilmişdir.

- Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası (İFC) cəlb edilməklə hazırlanmış “Birbaşa xarici investisiyaların təşviqinə dair 2022-2026-cı illər üçün Strategiya”nın yenilənmiş layihəsinə dair rəy və təkliflər hazırlanaraq aidiyyəti üzrə təqdim edilmişdir.

- BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 26-cı (COP26) sessiyasında ölkəmiz tərəfindən bəyan olunmuş 2050-ci ilə emissiyaların səviyyəsinin 40 faiz azaldılması hədəfinin rəsmiləşdirilməsi məqsədilə “Milli Səviyyədə Müəyyən Edilmiş Təhfələr” (NDC) sənədinin yenilənməsi üçün energetika sektoru üzrə tədbirlər və görülməli işlər ilə bağlı rəy və təkliflər verilmişdir.

- Azərbaycan Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sifarişləri əsasında hazırlanmış Astara və Ağdam şəhərlərinin Baş planlarının layihələrinə dair rəy və təkliflər verilmişdir.

- 500 MVt gücündə həmdövrəli qaz-turbin Yaşma elektrik stansiyasının tikintisi ilə bağlı hazırlanmış sənədlərin layihələrinə rəy və təkliflər verilmişdir.

- Azərbaycan-Türkiyə I Enerji Forumunda yaradılmış “Tənzimləmə” İşçi qrupu çərçivəsində Agentlik ilə Türkiyə Respublikasının Enerji Bazarını Tənzimləmə Qurumu (EPDK) arasında 2022-ci il üzrə əməkdaşlığa dair iki mərhələli Fəaliyyət Planı hazırlanmış və ötən müddət ərzində təşkil olunmuş görüşlərdə tənzimləmə fəaliyyətinin müxtəlif istiqamətlərini əhatə edən 15 mövzuda, o cümlədən Türkiyədə elektrik enerjisinin ötürülməsi tariflərinin tənzimlənməsi, elektrik enerjisi bazarında paylama tariflərinin tənzimlənməsi, elektrik şəbəkəsinə qoşulma və sistemdən istifadə qaydaları, elektrik enerjisinin saxlanması haqqında təcrübə mübadiləsi aparılmışdır.

- “Azərbaycan Respublikasının 2022–2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nın 5.2.1-ci fəaliyyət istiqamətinin 3-cü (Topdansatış bazarının təşkilinə hazırlıq məqsədilə iqtisadi səmərəlilik meyarı əsasında elektrik enerjisi istehsal güclərinin seçiminin ötürücü tərəfindən aparılması) tədbirinin nəticə indikatorlarının təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycan-Türkiyə II Enerji Forumunun “Tənzimləmə” İşçi qrupunun forumlararası Fəaliyyət Planı çərçivəsində cari ilin 14-15 dekabr tarixlərində Agentliyin təşkilatçılığı ilə Türkiyə Respublikasının elektrik və təbii qaz bazarının operatoru olan Enerji Bazarlarının İdarəedilməsi Səhmdar Cəmiyyətində (EPİAŞ) iki günlük seminar təşkil olunmuşdur.

Xidmətlərin elektronlaşdırılması üzrə:

Agentlik tərəfindən göstərilən xidmətlərin (Elektrik qurğularının istismarına buraxılış aktının verilməsi, Sənaye qaz qurğularının istismarına icazə, Elektrotexniki heyətin və elektrik təsərrüfatına cavabdeh şəxslərin peşə biliklərinin yoxlanılması) elektronlaşdırılması məqsədilə Elektron xidmətlərin informasiya sistemi yaradılmışdır. Həmin xidmətlər üzrə elektron müraciət etmə pəncərələri, daxil olan müraciətlərin müvafiq tərzdə elektron cavablandırılması pəncərələri, müraciət edənə təqdim olunacaq elektron sənədlər ilə bağlı zəruri işlər görülmüşdür. Sözügedən sistemin həm Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi, həm də digər dövlət qurumlarının informasiya sistemləri ilə qarşılıqlı inteqrasiyası çərçivəsində bu sistemə ötürüləcək və həmin sistemlərdən əldə olunacaq məlumatların növünü, sorğu vasitəsinə və əldə olunma rejimini əks etdirən “Məlumat Hədləri” cədvəli 2022-ci il 6 oktyabr tarixli EN-01-24-3259/22 nömrəli məktubla Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinə təqdim edilmişdir. Hazırda Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin tabeliyində olan qurum tərəfindən sözügedən sistemin digər dövlət qurumlarının informasiya sistemləri, ehtiyatları ilə inteqrasiyası üzrə işlər davam etdirilir.

Fəsil III

HÜQUQİ TƏMİNAT İSTİQAMƏTİ ÜZRƏ FƏALİYYƏT

Qanunvericilik istiqamətində görülmə işlər üzrə:

“Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 9 iyul tarixli 359-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 20 avqust tarixli 1433 nömrəli Fərmanının icrasının təmin edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 31 avqust tarixli 529s nömrəli Sərəncamının 3.2-ci bəndinin icrası məqsədilə hazırlanmış

“Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərman layihəsi “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Qanununun tələblərinə uyğun olaraq aidiyyəti dövlət orqanlarının (qurumlarının) vizaları toplanaraq 10.01.2023-cü il tarixli 3-15/2-55/2023 nömrəli məktubla Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Sözügedən Sərəncamın 3.10-cu bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə hazırlanmış “Elektrik və istilik enerjisi istehsalı və təbii qazın emalı üzrə effektivlik potensialının qiymətləndirilməsi qaydası və qiymətləndirmə meyarlarının təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərar layihəsi “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Qanununun tələblərinə uyğun olaraq aidiyyəti dövlət orqanlarının (qurumlarının) vizaları toplanaraq 2022-ci il 29 iyul tarixli EN-01-24-2513/22 nömrəli məktubla Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmiş, bundan sonra Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 24 noyabr tarixli 20739aid nömrəli dərkənarı ilə Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat, Maliyyə və Ədliyyə nazirliklərinin rəyləri təqdim olunmuş və “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununa uyğun olaraq razılaşdırılmış (vizalanmış) yekun layihənin təqdim edilməsi tapşırılmışdır. Hazırda həmin Qərar layihəsi aidiyyəti orqanlarla (qurumlarla) yenidən razılaşdırılma (vizalanma) mərhələsindədir.

“Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 25 fevral tarixli 486-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 28 sentyabr tarixli 773 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 8 aprel tarixli 1658 nömrəli Fərmanının 3-cü hissəsinə əsasən “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 6-3-cü maddəsinin 5-ci hissəsinin birinci cümləsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin Kollegiyasının 2022-ci il 19 may tarixli KQ-1 nömrəli Qərarı ilə “Texniki xidmətin nəticəsinə dair akt”ın forması təsdiq edilmiş, Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilmiş və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə 2022-ci il 23 iyun tarixli EN-01-24-2067/22 nömrəli məktubla məlumat verilmişdir.

Sözügedən Fərmanın icrasının təmin edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 16 aprel tarixli 233s nömrəli Sərəncamının 2.1-ci, 2.3-cü və 2.5-2.7-ci bəndlərinə əsasən hazırlanmış “Müayinə və texniki xidmət məlumatları üzrə reyestrin aparılması və ondan istifadə Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında”, “Müayinənin və texniki xidmətin həyata keçirilməsinə monitorinqin keçirilməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında”, “Qaz qurğularının tikintisinə, qurulmasına, istismarına və işçi vəziyyətdə saxlanmasına dair Tələblər”in təsdiq edilməsi haqqında”, “Qaz qurğularının qazın atmosfərə buraxılmamasına, habelə qazın təzyiqinə, temperaturuna, tərkibinə və digər göstəricilərinə dair Tələblər”in təsdiq edilməsi haqqında” və “Tüstü bacalarının istismarında təhlükəsizlik texnikası Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar layihələri “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Qanununun tələblərinə uyğun olaraq aidiyyəti dövlət orqanlarının (qurumlarının) vizaları toplanaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Qanunvericilikdə həmahəngliyin təmin edilməsi və elmi-texniki tərəqqi nəzərə alınaraq, təşəbbüs qaydasında hazırlanmış və “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Qanununun tələblərinə uyğun olaraq aidiyyəti dövlət orqanlarının (qurumlarının) vizaları toplanaraq 2021-ci il 18 oktyabr tarixli EN-02-12-3017/21 nömrəli məktubla Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmiş “Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 2 fevral tarixli 18 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nda dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərar layihəsi Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 14 aprel tarixli 155 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının elektroenergetika sistemində reaktiv enerjiden istifadənin səmərəliliyinin artırılması məqsədilə təşəbbüs qaydasında “Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 2 fevral tarixli 18 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nda dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərar layihəsi hazırlanmış, Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi, “Azərenerji” ASC və “Azərişiq” ASC tərəfindən bildirilən rəy və təkliflər nəzərə alınmaqla təkmilləşdirilmişdir. Hazırda sözügedən Qərar layihəsinin “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Qanununun tələblərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilməsi istiqamətində iş aparılır.

“Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 25 fevral tarixli 486-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 28 sentyabr tarixli 773 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 8 aprel tarixli 1658 nömrəli Fərmanının 2.4-cü bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi ilə birlikdə hazırlanmış “Qazdan istifadə Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 12 may tarixli 80 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərar layihəsi Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edilmişdir.

Korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi

Agentliyin Nizamnaməsinin 4.1-ci bəndinin və 4.5.8-ci yarımbəndinin icrası qaydasında 2022-ci il ərzində “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunu ilə tənzimlənməyən hallarda (büdcə təşkilatlarında) elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarət tədbirinin həyata keçirilməsi Qaydaları”, “Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi tərəfindən elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələrin payız-qış mövsümünə hazırlığının monitorinqi Qaydaları”, “Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi tərəfindən elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarət tədbirinin həyata keçirilməsi zamanı icrası məcburi olan göstərişlərin verilməsi Qaydaları”, “Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi tərəfindən elektrotexniki heyətin və elektrik təsərrüfatlarına cavabdeh şəxslərin peşə biliklərinin yoxlanılması Qaydaları”, “Elektrik qurğularının istismarına buraxılış aktının verilməsi Qaydaları” və “Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahələrində baş vermiş, enerji

istehsalı və təchizatı müəssisəsinin sabit işləməsinə və enerji təchizatında təhlükə yaradan qəzaların araşdırılmasında iştirak edilməsi Qaydaları” işlənilib hazırlanmış və müvafiq qaydada təsdiq edilmişdir.

Fəsil IV

BEYNƏLXALQ ƏMƏKDAŞLIQ ÜZRƏ FƏALİYYƏT

Beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq üzrə:

Agentliyin assosiativ üzv olduğu ERRA təşkilatının aşağıda adları sadalanan komitələrində və işçi qrupunda iştirakı təmin olunmuşdur:

- Elektrik enerjisi bazarları və iqtisadi tənzimləmə komitəsi;
- Təbii qaz bazarları və iqtisadi tənzimləmə komitəsi (Agentlik 2022-ci ildə qoşulmuşdur);
- Bərpa olunan enerji üzrə komitə;
- İstehlakçıların müdafiəsi üzrə işçi qrupu.

Agentlik müvafiq sahədə ixtisaslaşmış aşağıdakı beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlıq etmişdir:

- Avropa Enerji Tənzimləyiciləri Şurası (CEER);
- Avropa İttifaqı Enerji Birliyi;
- Enerji Tənzimləyicilərinin Regional Assosiasiyası (ERRA);
- EU4Energy.

Bundan başqa, müvafiq sahədə investisiya mühitinin əlverişliliyinin artırılması məqsədilə Agentlik aşağıdakı beynəlxalq maliyyə qurumları ilə əməkdaşlıq etmişdir:

- Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (AYİB);
- Asiya İnkişaf Bankı (AİB).

Agentlik beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən təşkil edilmiş aşağıdakı tədbirlərin iştirakçısı olmuşdur:

- İl ərzində mütəmadi olaraq ERRA-nın komitə və işçi qrupları üzrə hibrid və onlayn formatlı tədbirlər;
- İl ərzində EU4Energy layihəsi çərçivəsində onlayn formatda keçirilən təlim, seminar və görüşlər;
- EPDK ilə onlayn formatda keçirilən təlim, seminar və görüşlər;
- Böyük Britaniyanın Qaz və Elektrik Enerjisi Bazarları Ofisi (OFGEM) ilə onlayn formatda keçirilən seminar;
- Azərbaycan-Türkiyə I və II Enerji forumları;
- 2022-ci il 14 yanvar tarixində Böyük Britaniyanın Riverswan Energy Advisory şirkətinin təşkil etdiyi “Bərpaolunan enerji mənbələrinin ötürücü və paylayıcı şəbəkələrə inteqrasiyası” mövzusunda vebinar;
- 2022-ci il 22-23 fevral tarixlərində Macarıstanın Enerji və Kommunal Xidmətlər sahəsində Tənzimləmə Qurumu (MEKH) tərəfindən təşkil olunmuş onlayn seminar;
- 2022-ci il 9-10 may tarixlərində Enerji Tənzimləyicilərinin Regional Assosiasiyası tərəfindən təşkil edilən “Kapital xərclərinin təhlili və qiymətləndirilməsi” adlı təlim;
- 2022-ci il 7-10 iyun tarixlərində Malayziya Texniki Əməkdaşlıq Proqramı (MTCP) nəzdində fəaliyyət göstərən TNB İnteqrasiya Edilmiş Öyrənilmə Yolları (İLSAS) MMC

tərəfindən təşkil olunmuş “Enerji Təchizatının Davamlılığında İdarəetmənin Əhəmiyyəti” mövzusunda onlayn təlim;

- 2022-ci il 31 may - 17 iyun tarixlərində Yaponiya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin (JICA) təşkil etdiyi “Bərpa olunan enerjinin müxtəlif növlərini tətbiq etmək üçün enerji sistemlərinin sabitləşdirilməsi” mövzusunda seminar;
- 2022-ci il 14-17 iyun tarixlərində Asiya İnkişaf Bankının (AİB) “Aşağı-karbonlu və dayanıqlı gələcək üçün innovativ və integrasiya olunan həllər” mövzusunda Asiya Təmiz Enerji Forumu;
- 2022-ci il 21 iyun tarixində Alman-Azərbaycan Xarici Ticarət Palatası (AHK) tərəfindən təşkil olunmuş “Azərbaycanda bərpa olunan enerji” mövzusunda seminar;
- 2022-ci il 28-30 iyun tarixlərində Avropa İttifaqının maliyyələşdirdiyi “Azərbaycanda enerji səmərəliliyinin artırılmasına dəstək” layihəsi çərçivəsində “Aİ Ekodizayn, Enerji etiketlənməsi qaydaları, ən qabaqcıl təcrübə” mövzusunda seminar;
- 2022-ci il 14 iyul tarixində Alman-Azərbaycan Xarici Ticarət Palatası (AHK) tərəfindən təşkil olunmuş “Enerji səmərəliliyi” mövzusunda təlim;
- 2022-ci il 15 iyul tarixində “Bərpaolunan enerji mənbələri və enerji səmərəliliyi üzrə yaşıl maliyyə və investisiya məsləhətləri («Green Finance and Investment Consultant on Renewables and Energy Efficiency») adlı təlim;
- 2022-ci il 18 iyul tarixində Amerika Beynəlxalq Təhsil Şurası tərəfindən təşkil olunmuş “Yaşıl maliyyə” mövzusunda seminar;
- 2022-ci il 19 iyul tarixində Böyük Britaniyanın Ikigai Capital şirkətinin mütəxəssisləri tərəfindən və Böyük Britaniyanın Azərbaycandakı Səfirliyi ilə əməkdaşlıq çərçivəsində “Private wire” mövzusunda onlayn seminar;
- 2022-ci il 4-17 oktyabr tarixlərində Koreya dövlətinin (KOİCA) təşkilatçılığı ilə “Azərbaycanda bərpaolunan enerji potensialının yaradılması” mövzusunda onlayn təlim;
- 2022-ci il 10-12 oktyabr tarixlərində Avropa İttifaqının dəstəyi ilə həyata keçirilən “Binaların enerji effektivliyi üzrə pasportlaşdırılmasının əsas üsulları və tələbləri” mövzusunda təlim;
- 2022-ci il 12 və 14 oktyabr tarixlərində Avropa İttifaqının dəstəyi ilə həyata keçirilən “Enerji effektivliyinin artırılması məqsədilə ictimai məlumatlandırma tədbiri”;
- 2022-ci il 18-19 oktyabr tarixlərində Çin Xalq Respublikasının “İnkişafın Maliyyələşdirilməsi və Çoxtərəfli Əməkdaşlıq Mərkəzinin” təşkil etdiyi “İqlim-Enerji İnfrastrukturuna Ağıllı Qoşulma” mövzusunda seminar;
- 2022-ci il 24 oktyabr tarixində Neft ixrac edən Ölkələr Təşkilatının (OPEC) təşkil etdiyi “Enerjiyə çıxış, enerji təhlükəsizliyi və keçidiylə bağlı tənzimləmə məsələləri” mövzusunda təşkilatın 4-cü illik Hüquq Seminarı;
- 2022-ci il 26-28 oktyabr tarixlərində Gürcüstanın paytaxtı Tbilisi şəhərində “Bərpa olunan enerji mənbələrinə investisiya” mövzusunda beynəlxalq konfrans;
- 2022-ci il 2-3 noyabr tarixlərində Dünya Bankı ilə birgə “Elektrik enerjisi bazarının liberallaşdırılması üçün keçid mexanizmlərinin yaradılmasına dəstək” layihəsi çərçivəsində seminar;
- 2022-ci il 7-25 noyabr tarixlərində (3 həftə ərzində) ERRA-nın “Hidrogen dəyər zənciri” mövzusunda virtual təlim kursu;
- 2022-ci il 24-25 noyabr tarixlərində Azərbaycan Texniki Universiteti (ATU) və Türkiyənin Boğaziçi Universitetinin təşkilatçılığı ilə keçirilən “Avrasiyada Dinamik Enerji

Landşaftı: Enerji Təhlükəsizliyinə Qlobal Təhdidlər, Regional Problemlər və İmkanlar” mövzusunda 3-cü Beynəlxalq Avrasiya Enerji və Dayanıqlılıq elmi konfransı;

- 2022-ci il 5-6 dekabr tarixlərində İstanbul şəhərində “Enerji böhranı ilə bağlı tənzimləmə sahəsində yaranan aktual məsələlərə dair məsləhətləşmələr” və “Tənzimləmə eksperimentləri” mövzusunda texniki seminar;

- 2022-ci il 9 dekabr tarixində Böyük Britaniyanın Azərbaycandakı Səfirliyi tərəfindən təşkil olunmuş “Azərbaycan iqtisadiyyatının təmiz enerjiyə keçid istiqamətində diversifikasiyası” mövzusunda konfrans;

- 2022-ci il 14 dekabr tarixində Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası (İFC) və Almaniyanın Federal İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Nazirliyi tərəfindən Qərbi Balkanlar, Moldova və Cənubi Qafqaz regionunun dövlət qurumlarının nümayəndələri ilə “Enerji təhlükəsizliyində özəl sektorun rolu” mövzusunda təşkil olunmuş Dəyirmi Masa.

Xarici ölkələrin enerji tənzimləyiciləri ilə əməkdaşlıq üzrə:

Agentlik enerji tənzimlənməsi və nəzarəti sahələrində xarici ölkələrin aşağıda adları sadalanmış qurumları ilə əməkdaşlıq etmiş, məlumat və təcrübə mübadiləsində iştirak etmişdir:

- Türkiyənin Enerji Bazarını Tənzimləmə Qurumu (EPDK);
- Avstriyanın Elektroenergetika və Təbii Qaz Bazarını Tənzimləmə Orqanı (E-Control);
- Böyük Britaniyanın Qaz və Elektrik Enerjisi Bazarları Ofisi (OFGEM);
- Bolqarıstan Respublikasının Enerji və Su Tənzimləyici Komissiyası (EWRC);
- Gürcüstanın Milli Enerji və Su Təchizatı Tənzimləmə Komissiyası (GNERC);
- Macarıstanın Enerji və Kommunal Xidmətlər sahəsində Tənzimləmə Qurumu (MEKH);
- Moldova Respublikasının Milli Enerji Tənzimləmə Qurumu (ANRE);
- Rumıniyanın Milli Enerji Tənzimləmə Qurumu (ANRE).